

ՅՍՆԴՈՒԳՆ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

Ամերիկացի ճարտարապետ մը Սթալ-տինկ (Spalding) անունով, առաջարկեց Ռուսիոյ կառավարութեան յանդուգն ձեռնարկութիւն մը: Որովհետեւ եազ-պից ծովն հետզհետէ ցամքելու վրայ է, այնպէս որ արդէն շատ տեղուանք ալ նաւարկելի չեն այս պատճառաւ, և վրկա ու Ուրալ գետոց բերած նիւթոցն համար, ուստի Սթալտինկ կ'առաջարկէ ջրանցք մը բանալ, որով Սե ծովուն ջրերը թափին եազպից ծովը: Եազպից ծովուն մակերևոյթն զգալապէս աւելի ցած է քան Եւրասիան Պոնտոսին մա-կերևոյթն: Այս ջրանցքին երկայնու-թիւնը կ'ըլլայ 250 վերստ, այսինքն 267 քիլոմէթր, և Սթալտինկ այնպէս կը կարծէ թէ 40 տարուան մէջ այն եր-կու ծովուց մակերևոյթները կը հաւա-սարին: Բայ 'ի տնտեսական մեծ օ-գուտներէն, այս ջրանցքը Ռուսիոյ կա-ռավարութեան կը մատակարարէ քա-

ղաքական ալ տուելի մեծ օգուտներ: մանաւանդ թէ եազպից ծովը կ'ըլլայ մեծ նաւահանգիստ մը ռուսական նա-ւատորմին, ապահով և անառիկ: Դար-ձեալ այս ճարտարապետը կ'ուզէ միա-ցունել նաև ուրիշ ջրանցքով մը Տոն գետը Վոլկայի հետ, բերելով առաջնոյն ջրերը դէպ 'ի եազպից ծով:

Այս առաջարկութեան մէջ Սթալ-տինկ խորհրդածութիւն կ'ընէ թէ Ա-սիոյ ներքին լիճերը ցամքելով ընդար-ձակ երկիրներ անբեր եղեր են, անոր համար այն կողմանց ժողովուրդներն ալ ստիպուեր են դէպ 'ի արևմուտք ար-շաւել: Նոյն ցամաքութիւն ժամանակաւ կը սպառնայ եազպից ծովուն, և որպէս զի այս հեռաւոր՝ բայց ստոյգ դէպքիս առաջն առնուի, կ'առաջարկէ այն եր-կու ծովուց իրարու հետ հաղորդա-կցութիւնը: